

## **3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**

**MOTTO:** „Všechny dobré zásady jsou již napsány. Nyní ještě zbývá je uskutečnit.“

B. Pascal

### **3.1 Zaměření školy**

#### **Co chceme a kam směřujeme**

Naše škola neklade důraz na žádná specifika, ale zaměřuje se na výchovu a vzdělávání dětí všech etnických skupin a sociálních vrstev včetně dětí s handicapem, pro které je škola bezbariérově vybavena.

#### **Škola spolu:**

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a důraz na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- chceme zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- chceme žáky vhodnými metodami motivovat k celoživotnímu učení;
- chceme vést žáky k tvořivému učení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy;
- chceme rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- chceme vést žáky k využívání informačních a komunikačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání;
- chceme vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu, a naučit žáky zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoliv od toho, aby se porušovala (někdy vidí žáci kolem sebe opak, viz pravidla silničního provozu, pravidla vzájemného soužití mezi lidmi apod.);

- chceme žáky připravovat k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti;
- chceme stejnou péči věnovat žákům nadaným i těm, kterým to ve škole zrovna moc nejde;
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- chceme pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.;
- chceme se starat o žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním a pokud možno je nevydělovat do samostatných skupin;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- chceme učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný;
- nadaným žákům chceme nabízet účast v různých akcích a soutěžích školního, městského i okresního charakteru, kde mají možnost rozvíjet své nadání;
- chceme vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

## **Charakteristika školního vzdělávacího programu**

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje aktivní učení se, a to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím. Charakter práce pak má v žácích mimo jiné podporovat pocity bezpečí, možnost pozitivního prožívání skutečnosti, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

### ***Učení***

- dávat věci do souvislostí
- být schopen řešit problémy
- být zodpovědný za své učení

### ***Objevování***

- získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost
- radit se s lidmi ze svého okolí
- vytvářet a pořádat dokumentaci

### ***Myšlení a uvažování***

- chápat kontinuitu minulosti a současnosti
- nahlížet na aspekty rozvoje společnosti kriticky
- účastnit se diskuzí a vyjadřovat vlastní názor
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím
- vnímat hodnoty umění, literatury
- učit k toleranci a respektování dětí národnostních menšin, dětí odlišných sociálních vrstev i dětí s handicapem

### ***Komunikace***

- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti
- vhodným způsobem argumentovat a obhajovat vlastní názor
- naslouchat a brát v úvahu názor druhých
- vyjadřovat se písemnou formou
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám

### ***Kooperace***

- být schopen spolupráce a práce v týmu
- činit rozhodnutí
- řešit konflikty
- posuzovat a hodnotit
- navazovat a udržovat kontakty

### ***Práce***

- vytvářet projekty
- brát na sebe zodpovědnost
- přispívat k práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- projevovat solidaritu

### ***Adaptace***

- využívat informační a komunikační techniky
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

## 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

V naší škole uplatňujeme mnoho různých postupů a metod práce, které vedou k plnohodnotnému rozvoji osobnosti žáka.

### *Strategie směřující ke kompetenci pracovní*

- nabízíme zájmové útvary (kroužky) ke smysluplnému využití volného času
- seznamujeme žáky různými formami s různými profesemi (exkurze, besedy, film, úřad práce)
- podporujeme žáky při přípravě a organizování akcí pro mladší a ostatní spolužáky (karneval, čarodějnice, Valentýn...)
- zapojujeme žáky do přípravy školních prospektů
- rozvíjíme zkušenosti formou skupinové, individuální a projektové práce
- umožňujeme vyhledávání informací i mimo vyučování (internet, školní knihovna)
- využíváme se žáky možnost společného zhodnocení vlastní práce

### *Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů*

- předkládáme žákům problémové úlohy a situace z běžného života a požadujeme řešení těchto praktických problémů
- vytváříme pro žáky úkoly, k jejichž řešení jsou potřebné znalosti z jiných vyučovacích předmětů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- žáci se mohou podle svých zájmů a schopností účastnit soutěží, ve kterých budou své výkony porovnávat s jinými žáky

### *Strategie směřující ke kompetenci k učení*

- v úvodu hodiny vždy žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny a na jejím konci společně zhodnotíme jeho dosažení
- pracujeme v motivujícím prostředí
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce

- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- požadujeme od žáků prezentaci výsledků svých samostatných prací

### ***Strategie směřující ke kompetenci komunikativní***

- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatné práce, projekty, referáty, diskuse)
- využíváme informační technologie pro získávání informací i tvorbu výstupů
- uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce)
- uplatňování dovedností komunikace v rámci autentického učení při společenských akcích školy
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starší-mladší)

### ***Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální***

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- žáci mají možnost vznášet připomínky ke školnímu řádu
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena kolektivu
- od 1. ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme spolupráci
- a vzájemnou pomoc
- vyžadujeme od žáků (nejprve s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytváření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolů
- ve výuce jsou využívány hry
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší - mladší žáci
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svou práci i práci ostatních členů v týmu

### ***Strategie směřující ke kompetenci k občanské***

- společně s žáky vytváříme školní řád a žádáme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy sami žáci
- požadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování žáků, vyžadujeme přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu ve škole funguje žákovská samospráva
- obsah třídnických hodin připravujeme ve spolupráci s třídní žákovskou samosprávou
- účastní se podle příležitosti projektu Občan
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční den, koncerty, Pálení čarodějnic)
- škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (vybíjená, kopaná, volejbal) a další akce pro obec – vystoupení pro veřejnost a mateřskou školu, žáci se účastní akcí města
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- vedeme žáky k zodpovědnému a uvědomělému jednání ve škole i na pobytové akci
- (škola v přírodě, lyžařský kurz, školní výlety)